

אורחים רבים נהגו לבוא לברדיצ'וב לימים הנוראים, כדי לשאוב מהאווירה המיוחדת שאפפה את העיר בה חי הצדיק הגדול. רבי לוי יצחק מברדיצ'וב – שנהג להמליץ טוב על ישראל בכל עת מצוא. בבואם, ניגשו אל ביתו של הצדיק, כדי לקבל "מלוחם" ממנו וללוותו לבית הכנסת לאמירת הסליחות "זכור ברית".

בהכנסם אל בית הצדיק, לא מצאו אותו מיד והדבר היה לפלא. רק לאחר מכן יצא מהמטבח כשבידו סל ובו בקבוק משקה מיני מלוחים ודברי מאפה.

להשתוממותם של החסידים ממש לא היה גבול. הגעו בעצמכם: בערב ראש השנה לפנות בוקר, כשעומדים ללכת לסליחות, מחזיק הצדיק מברדיצ'וב בידו סל מלא "ממתקים"... היתכן?

אולם הצדיק לא נתן לסובבים אותו להתפלא הרבה. "הבה ונלך, יהודים" קרא, והחבורה יצאה אל הלילה.

בית הכנסת הגדול היה מואר בשלל אורות. ציבור גדול של יהודים כבר ישב בפנים, אמר תהילים וחיכה לצדיק. אולם הרבי מברדיצ'וב לא נכנס לבית הכנסת. הוא הלך הלאה, הלאה, בצעדים מהירים וחסידיו המשתוממים הולכים אחריו.

לבסוף הגיעה החבורה לקצה העיר, שם נכנסו לבית, וריח בלתי נעים של טבק, יין-שרף וגופות מיוזעים עמד בו. על הצפת האדמה ישנו, זה בצד זה יהודים וגויים. רבי לוי יצחק ניגש אל אחת הדמויות הישנות, יהודי רזה ומצומק, שעל יהדותו לא עידו הטלית-קטן שלו והכיפה הגדולה שהיתה על ראשו. הוא העירו ביד עדינה, באמרו לו כי הוא נוחר חזק, והציע לו "להרטיב" את גרונו בטיפת משקה ולהיטיב את לבו במליח ובדבר מאפה. היהודי הסתכל על הצדיק, אך בגלל האפלה לא ראה עם מי הוא מדבר. על כן הוא נתן עליו בקולו הנרגז ואמר לו "חביבי, מה עלה בדעתך? בלי נטילת ידים לקחת משקה? מה אתה שותף איך אפשר לטעום משהו לפני נטילת ידיים, תפילה וברכה? מה אני בעיניך, גוי?..."

רבי לוי יצחק חזר על מעשהו זה עם עוד כמה יהודים וכולם ענו לו בסגנון דומה. לאחר מכן העיר גוי, באומרו לו: "קום איוון ותשתה כוסית יי"ש!"

הגוי, רק הריח את ריח המשקה, קם כהרף עין חטף מידי הצדיק את הכוסית והריקה בלגימה אחת. אחר "גמר" את המליח והמאפה באותה צורה, וכששוכנע שלא מצפה לו יותר, הסתובב על צידו השני והמשיך לישון.

כן היה עם עוד כמה גויים, עד שסלו של הצדיק התרוקן לגמרי. אז הרים רבי לוי יצחק את עיניו השמימה, ואמר: "רבינו של עולם, הבט משמים וראה! יעקב כשקם מהשינה, אינו חושב על צרכי גופו אלא על צרכי נשמתו, הוא אינו אוכל ושותף, עד שאינו נוטל ידיו, מתפלל ומברך. ואילו עשיו חוטף ואוכל, חוטף ושותה, בלי נטילת ידיים, בלי ברכה".

פנים קורנות פנה הצדיק אל חסידיו ואמר להם: "עתה, יהודים, נלך ל"זכור ברית".